

بررسی تاثیر گرایش به تفکر انتقادی بر توانایی حل مساله خلاق در دانشجویان

وجیهه کریمی

استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور شهرکرد

چکیده

دست یابی به توانمندی سازماندهی و بهره گیری از اطلاعات در حل مسائل نیازمند گرایشات و پیش بایسته هایی است. از این رو، پژوهش حاضر با هدف بررسی تاثیر گرایش به تفکر انتقادی بر توانایی حل مسئله خلاق دانشجویان کارشناسی علوم انسانی دانشگاه پیام نور مرکز شهرکرد در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ صورت گرفته است. این تحقیق از منظر جمع آوری داده ها جزء تحقیقات توصیفی - همبستگی و از حیث هدف در گروه تحقیقات کاربردی قرار دارد. از این رو، تعداد ۲۹۰ نفر از جامعه طبق جدول مورگان، به روش تصادفی به عنوان نمونه گزینش و ابزار پژوهش مشتمل بر پرسشنامه های استاندارد گرایش به تفکر انتقادی ریکتس (۲۰۰۳) و پرسشنامه حل مساله هپنر (۲۰۰۴) به ترتیب با آلفای کرونباخ (۰/۹۲ و ۰/۹۰) برای آنها اجزا شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده ها از شاخص های توصیفی، آزمون کولموگروف- اسمیرنف و همبستگی پیرسون به کمک نرم افزار SPSS ۲۳ استفاده گردید. طبق یافته ها بالاترین میزان ارتباط بین گرایش به تفکر انتقادی و توانایی حل مسئله در سطح ۰/۰۵ مشاهده شد. ضرایب این ارتباط بین گرایش به تفکر انتقادی با زیر مقیاس های اعتقاد به حل مسئله و کنترل شخصی در سطح متوسط قابل تایید و بین گرایش به تفکر انتقادی و زیر مقیاس سبک گرایش- اجتناب غیر قابل تایید بود. بنابراین نتایج نشانگر آن است که افراد دارای گرایش به تفکر انتقادی مثبت از توانایی حل مسئله بهتری برخوردارند. همچنین گرایش به تفکر انتقادی، خودکارآمدی و باور فرد را نسبت به توانمندی در حل مسئله؛ و کنترل بر هیجانات و رفتار شخصی در هنگام پرداختن به مسئله ارتقاء می بخشد. ولی ارتباطی بین این گرایش با ایجاد تمایل یا اجتناب برای حل مسئله یافت نشد. از این رو، نتایج این پژوهش آموزش و تقویت تفکر انتقادی دانشجویان را به منظور موفقیت در حل مسائل زندگی فردی، خانوادگی و اجتماعی پیشنهاد می کند.

واژه های کلیدی: گرایش، تفکر انتقادی، حل مسئله